

การวิเคราะห์เพลงไทยที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก
An Analysis of Suitable Thai Songs for Early Childhood
from Songs of Siam for Children

ภัทรธีรา ดีสัว

นิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail: patteradisua@gmail.com

วิชาลัมพ์ก เหล่าวานิช

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Email: vitchatalum.l@chula.ac.th

Pattera Disua

Student, Faculty of Education, Chulalongkorn University

Vitchatalum Laovanich

Lecturer, Faculty of Education, Chulalongkorn University

(Received: November 5, 2021; Revised: November 21, 2021; Accepted: December 9, 2021)

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กและคัดเลือกเพลงไทยที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กทั้งหมด จำนวน 16 เพลง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เพลงร้องและเกณฑ์การคัดเลือกเพลง ผลการวิจัยด้านการวิเคราะห์เพลง พบว่า ทราบชื่อผู้ประพันธ์ทำนองหรือเนื้อร้องจำนวน 7 เพลง ลักษณะเนื้อร้องแบ่งได้ 3 ลักษณะ เนื้อหาของเพลงแบ่งได้ 4 ประเภท ความยาวของเพลงแบ่งได้ 4 กลุ่ม ประเภทของบทเพลงแบ่งได้ 6 ประเภท และกิจกรรมการเคลื่อนไหวแบ่งได้ 3 ประเภท ด้านการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี พบว่า อัตราจังหวะแบ่งได้ 3 กลุ่ม บันไดเสียงแบ่งได้ 6 บันไดเสียง ช่วงกว้างของเสียงแบ่งได้ 9 คู่เสียง ช่วงกลุ่มตัวโน้ตแบ่งได้ 6 คู่เสียง ลักษณะทำนองแบ่งได้ 4 ลักษณะ รูปแบบทำนองแบ่งได้ 5 ลักษณะ และไม่สามารถจัดกลุ่มการจัดเรียงของเสียงได้ ผลการคัดเลือกเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมากมีจำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงด้อยตริง เพลงนกเขาขันจุกกรู และเพลงกราวนอก สอดคล้องระดับปานกลาง จำนวน 9 เพลง ได้แก่ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงหงส์ทอง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลง

สุพรรณหงส์ เพลงงามแสงเดือน และเพลงคืนเดือนหงาย สอดคล้องระดับพอใช้ จำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงกล่อมเด็ก และเพลงนอนนิ่ง

คำสำคัญ: วิเคราะห์ องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง เพลงไทย ปฐมวัย หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

Abstract

This research aims to analyze musical elements aspect, and select suitable Thai songs for early childhood in Song of Siam for children. The researcher analyzed musical elements aspect, and selected 16 Thai songs in Song of Siam for children. The data was collected by Vocal music analysis form, and criteria for selecting songs. The result of this research found that 1) In music analysis revealed that 7 songs have the name of the composers. Lyrics were divided into 3 types. Content of the songs was divided into 4 types. Length of the songs was divided into 4 types. Types of songs were divided into 6 types, and movement activities were divided into 3 types. In elements of music revealed that Rhythm was divided into 3 groups. Scale was divided into 6 scales. Range was divided into 9 intervals. Note group was divided into 6 intervals. Melody was divided into 4 characteristics. Melody pattern can be divided into 5 characteristics, and arrangement of the sounds cannot be grouped. The music selection results that four songs are consistent with criteria for selecting songs which were created by researchers at a high level, including Wan Koet, Toi Taring, Nok Khao Khan Chuk Kru, and Krao Nok. Nine songs are consistent with criteria for selecting songs in moderate level, including Sansoen Phrabarami, Hong Thong, Kakoei, Rong Mae Sri, Rong Chua, Thep Thong, Supannahong, Ngam Saeng Duan, and Khun Duan Ngai. Three songs are consistent with criteria for selecting songs at a fair level, including Chat, Klom Dek, and Non Ning Ning.

Keywords: analysis, musical elements and songs, Thai songs, early childhood, songs of Siam for children

บทนำ

เด็กปฐมวัยคือช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี เป็นวัยที่ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา กำลังเริ่มต้นพัฒนาอย่างเต็มที่ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยจะไม่เน้นเนื้อหาวิชาการแต่จะเน้นประสบการณ์ เด็กจะได้ลงมือปฏิบัติ ทดลอง เล่น เพราะการเล่นจะทำให้เด็กได้นำกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง สอดคล้องกับเพียเจต์ที่มองว่าเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สติปัญญาอยู่ในขั้นเตรียมการ (Preoperational Stage) คือ มีความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งใหม่ๆ เช่น การเล่นในสิ่งใหม่ การกินของที่ไม่เคยกิน เด็กวัยนี้ยังคงเอาตนเองเป็นที่ตั้ง โดยยังขาดเหตุผลและยังไม่รู้ว่าสิ่งใดถูกและสิ่งใดผิด (มาลินี จุฑะรพ, 2539) กิจกรรมของเด็กก่อนวัยเรียนจึงมักจะอยู่ในรูปแบบของ “การเล่นปนเรียน” เพราะจะสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กมากที่สุด (เยาวพา เดชะคุปต์, 2528)

ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัย จะเห็นได้จากกิจกรรมบริหารร่างกายในตอนเช้าและกิจกรรมการร้องเพลงที่มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การสอนดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและดนตรียังเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ กิจกรรมดนตรีจะช่วยในเรื่องของการพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ช่วยให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายและยังช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและมัดใหญ่ ด้านอารมณ์ เสียงของดนตรีจะช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวและช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ด้านสังคม ได้ฝึกการสื่อสารและการเข้าสังคมเพราะกิจกรรมดนตรีมักทำเป็นกลุ่มและด้านสติปัญญา การให้เด็กลองแต่งเพลงหรือคิดจังหวะใหม่จะช่วยส่งเสริมเรื่องความคิดสร้างสรรค์

จากคำกล่าวของโคคายที่ว่า วัฒนธรรมทางดนตรีควรให้เด็กได้ศึกษาและสัมผัสตั้งแต่วัยชั้นอนุบาล เพราะหากเริ่มศึกษาในชั้นมัธยมถือว่าเป็นความพยายามที่สายเกินไป อีกทั้งโคคายยังให้ความสำคัญกับเพลงพื้นบ้านเพราะเพลงพื้นบ้านถือเป็นภาษาแม่ทางดนตรีของเด็ก เพลงไทยก็เช่นกัน เพลงไทยมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของชาวไทยมาอย่างยาวนานและมีเอกลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของวงดนตรี จุดมุ่งหมายและโอกาสที่ใช้ในการบรรเลง และเมื่อพูดถึงเพลงไทยกับเด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่จะถูกจัดอยู่ในรูปแบบกิจกรรมการเล่นของเด็กไทย เช่น ูกินหามอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร เป็นต้น (กัญญिता โกมลพันธุ์, 2563) ซึ่งเพลงไทยสามารถแบ่งได้หลายลักษณะ เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงปลอบเด็ก และเพลงประกอบการเล่นของเด็ก และหากแบ่งตามประเภทของการใช้งาน สามารถแบ่งได้เป็นเพลงบรรเลงและเพลงรับ-ร้อง ส่วนการนำเพลงไทยมาสอนเด็กปฐมวัย ผู้สอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบทางดนตรีและการพัฒนาการของเด็กหลายอย่างประกอบกัน มีนักวิชาการทางด้านดนตรีหลายท่านให้ความคิดเห็นในการเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ว่า ควรเป็นเพลงที่สั้น ใช้คำง่าย เนื้อร้องง่าย มีความสนุกสนาน เนื้อหาของเพลงควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก เช่น ธรรมชาติ สัตว์ พืช มินิทานและท่าทางประกอบ (ธวัชชัย นาควงศ์, 2543; ณรุทธิ์ สุทธจิตต์ 2544 อ่างถึงโน ธัญพร ทองเพ็ญ, 2555; ไพเราะ พุ่มม้น, 2544)

หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก จัดทำขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2526 โดยอาจารย์ชูชัย ทังสุพานิช และอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์) ที่เล็งเห็นว่ายังไม่เคยมีใครทำหนังสือเพลงไทยสำหรับเด็กเป็นรูปเล่มมาก่อน จึงรวบรวมเพลงไทยไว้สำหรับผู้สนใจที่จะนำเพลงมาให้ได้ก่อนนำไปจนถึงระดับประถมศึกษาได้ฝักร้องหรือนำไปประกอบการเรียนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ประกอบไปด้วยเพลงไทยจำนวน 16 เพลง โดยแต่ละเพลงประกอบไปด้วยโน้ตสากล เนื้อร้อง และความหมายของเพลงที่อธิบายเป็นภาษาอังกฤษ จากการศึกษาบทความ งานวิจัย และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยพบว่าเป็นที่น่าเสียดายที่หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ยังไม่ถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กมาวิเคราะห์เพื่อหาองค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง จากนั้นจึงนำมาคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้จะประโยชน์ต่อครูสอนดนตรีปฐมวัย เพื่อให้เด็กไทยได้รู้จักเพลงไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย และเป็นแนวทางสำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาดนตรีในระดับปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก
2. เพื่อคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์อักษรภาษาอังกฤษแทนรูปแบบทำนอง โดยตัวพิมพ์เล็ก (a) แทนจำนวนห้องเพลง 4-6 ห้อง และตัวพิมพ์ใหญ่ (A) แทนห้องเพลง 7 ห้องขึ้นไป
2. ผู้วิจัยแทนโน้ตด้วยตัวอักษรภาษาไทย ได้แก่ ด แทน โด, ร แทน เร, ม แทน มี, ฟ แทน ฟา, ซ แทน ซอล, ล แทน ลา และ ท แทน ที
3. ผู้วิจัยใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการกำหนดระดับเสียง ได้แก่ โน้ตที่มีจุลภาค (,) แทนเสียงต่ำ เช่น ด, หมายถึง โดต่ำ และโน้ตที่มีอัฒประกาศเดี่ยว (') แทน เสียงสูง เช่น ด' หมายถึง โดสูง

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาและเก็บข้อมูลจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ซึ่งประกอบด้วยเพลงไทยทั้งสิ้น 16 เพลง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยแบบวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้ต้นแบบมาจากแบบวิเคราะห์เพลงร้องของ ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ (2563)

แบบวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

- ชื่อเพลง
- ผู้ประพันธ์ทำนอง.....
- ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง.....
- ลักษณะเนื้อร้อง.....
- เนื้อหาของเพลง.....
- ความยาวของทำนองเพลง.....
- เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ไม่มี มี
- ประเภทของบทเพลง เพลงไทย เพลงพื้นบ้าน
..... เพลงไทยสากล เพลงเด็ก
..... อื่น ๆ
- กิจกรรมการเคลื่อนไหว ไม่มี มี
..... เดินร่ำ ร่ำไทย
..... อื่น ๆ

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

- อัตราจังหวะ.....
- การจัดเรียงของเสียง¹.....
- บันไดเสียง.....
- ช่วงกว้างของเสียง.....
- ช่วงกลุ่มตัวโน้ต.....
- ลักษณะทำนอง.....
- รูปแบบทำนอง.....

	ฟ	ซ	ล	ท	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด	ร	ม	ฟ	ซ
รอยคะแนน ²																
ความถี่																

¹ ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

² รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

ภาพที่ 1 ตัวอย่างแบบวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์บทเพลงและการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี โดยการวิเคราะห์บทเพลง ประกอบด้วย 1) ชื่อเพลง 2) ผู้ประพันธ์ทำนอง 3) ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง 4) ลักษณะเนื้อร้อง 5) ประเภทของบทเพลง 6) เนื้อหาของเพลง 7) กิจกรรมการเคลื่อนไหว 8) เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม และ 9) ความยาวของทำนองเพลง ส่วนการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี ประกอบด้วย 1) อัตราจังหวะ 2) การจัดเรียงของเสียง 3) บันไดเสียง 4) ช่วงกว้าง 5) ช่วงกลุ่มตัวโน้ต 6) ลักษณะทำนอง และ 7) รูปแบบทำนอง

2. ศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยจากตำรา เอกสารงานวิจัย โดยเกณฑ์ในการเลือกเพลงที่เหมาะสมผู้วิจัยนำมาจากงานวิจัยของ ธัญพร ทองเพ็ญ (2555) และ ยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์ (2543) ซึ่งประกอบด้วย 1) บันไดเสียง ที่เหมาะสมกับการเปล่งเสียงของเด็ก ซึ่งเด็กปฐมวัยเหมาะสมกับบันไดเสียงเพนตาโทนิค เฮกซะโทนิค (ที่ไม่มีเสียงฟาและเสียงซี) 2) ช่วงกว้างของเสียง ที่ปรากฏในเพลงนับจากเสียงต่ำสุดถึงเสียงสูงสุด ซึ่งเด็กปฐมวัยเหมาะสมกับช่วงเสียงที่ไม่เกินคู่ 8

ภาพที่ 2 ช่วงเสียงที่เหมาะสมสำหรับเด็กเล็ก จากโน้ต D ถึงโน้ต A

ที่มา: อรวรรณ บรรจงศิลป์ (2550)

3. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ที่ปรากฏในเพลงบอย ๆ ซึ่งเด็กปฐมวัยควรร้องอยู่คู่ที่ 1-คู่ 8 4) อัตราจังหวะ ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ได้แก่ 2/4 2/4 (อนาครุชีส) 4/4 4/4 (อนาครุชีส) 5) รูปแบบทำนอง ควรเป็นรูปแบบทำนองที่ซ้ำ เช่น 1 หรือ 2 รูปแบบทำนอง 6) ลักษณะเนื้อร้อง การเปล่งเสียงของทำนองเพลงควรมีลักษณะเนื้อร้องเต็ม 7) เนื้อหาของเนื้อร้อง ควรมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสิ่งใกล้ตัวเด็ก เช่น กิจวัตรประจำวัน สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ สัตว์ พืช เป็นต้น 8) ภาษา ควรเป็นภาษาที่ง่าย สื่อสารชัดเจน ไม่ต้องแปลความหมายมาก และ 9) จำนวนท่อน ไม่ควรสั้นหรือยาวจนเกินไป ประมาณ 8-24 ท่อน

เกณฑ์การเลือกเพลง										
รายชื่อเพลง	ด้านองค์ประกอบของเพลงร้อง								ด้าน	คะแนน
	ทำนอง			จังหวะ	เนื้อร้อง				ความยาวของเพลงร้อง	
	บันไดเสียง	ช่วงกว้างของเสียง	ช่วงกลุ่มตัวโน้ต	อัตราจังหวะ	ลักษณะเนื้อร้อง	เนื้อหาของเนื้อร้อง	ภาษา	รูปแบบทำนอง	จำนวนท่อน	

ภาพที่ 3 ตัวอย่างเกณฑ์การคัดเลือกเพลง

4. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เพลงมาจัดกลุ่ม โดยแบ่งเป็น เพลงที่เข้าเกณฑ์ 7-9 เกณฑ์ หมายถึง เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก เพลงที่เข้าเกณฑ์ 4-6 เกณฑ์ หมายถึง เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง และเพลงที่เข้าเกณฑ์ 1-3 เกณฑ์ หมายถึง เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับพอใช้

5. สรุปผลและรายงานผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก
จำนวน 16 เพลง โดยแบ่งเป็นการวิเคราะห์บทเพลงและการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี พบว่า

การวิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง ผู้ประพันธ์ทำนอง และผู้ประพันธ์เนื้อร้อง พบว่าจาก 16 เพลง ทราบชื่อ
ผู้ประพันธ์ทำนองหรือเนื้อร้องจำนวน 7 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงวันเกิด
เพลงด้อยตรี เพลงสุพรรณหงส์ เพลงงามแสงเดือน และเพลงคืนเดือนหงาย

2. ลักษณะเนื้อร้อง แบ่งได้ 3 ลักษณะ โดยแบ่งเป็นเพลงที่มีลักษณะการร้องเนื้อเต็ม มี
จำนวน 10 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงวันเกิด เพลงด้อยตรี เพลงนกเขา
ขันจุกกรู เพลงกะเกย เพลงหงษ์ทอง เพลงกราวนอก เพลงงามแสงเดือน และเพลงคืนเดือนหงาย
เพลงที่มีลักษณะการร้องเนื้อเต็ม (มีเอื้อนบ้างเล็กน้อย) มีจำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงเทพทอง เพลง
สุพรรณหงส์ เพลงร้องแม่ศรี และเพลงร้องเชื้อ เพลงที่มีลักษณะการร้องเนื้อเอื้อน มีจำนวน 2 เพลง
ได้แก่ เพลงกล่อมเด็กและเพลงนอนนิ่ง

3. เนื้อหาของเพลง มีด้วยกัน 4 ประเภท โดยแบ่งเป็นเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ มี
จำนวน 5 เพลง ได้แก่ เพลงหงษ์ทอง เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงนกเขา-ขันจุกกรู และเพลง
กล่อมเด็ก เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม มีจำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงเทพทอง เพลงงาม
แสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย และเพลงกราวนอก เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชื่นชมอวยพร มีจำนวน
4 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงสุพรรณหงส์ และเพลงวันเกิด เพลงที่มีเนื้อหาที่
เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน มีจำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงด้อยตรี เพลงกะเกย และเพลงนอนนิ่ง

4. ความยาวของทำนองเพลง แบ่งได้ 4 กลุ่ม โดยแบ่งเป็นเพลงที่มีความยาว 1-10 ห้อง มี
จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิดและเพลงด้อยตรี เพลงที่มีความยาว 11-20 ห้อง มีจำนวน 8 เพลง
ได้แก่ เพลงชาติ เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงนกเขา-ขันจุกกรู เพลงสุพรรณหงส์
เพลงงามแสงเดือน และเพลงคืนเดือนหงาย เพลงที่มีความยาว 21-30 ห้อง มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่
เพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงกราวนอก เพลงที่มีความยาว 31-40 ห้อง มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่
เพลงหงษ์ทองและเพลงเทพทอง นอกจากนี้ยังมีเพลงที่ไม่สามารถระบุความยาวของทำนองเพลงได้
จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกล่อมเด็กและเพลงนอนนิ่ง

5. ประเภทของบทเพลง แบ่งได้ 6 ประเภท โดยแบ่งเป็นเพลงไทย จำนวน 8 เพลง ได้แก่
เพลงวันเกิด เพลงหงษ์ทอง เพลงด้อยตรี เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงนกเขา
ขันจุกกรู และเพลงกราวนอก เพลงเฉพาะ จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระ
บารมี เพลงกล่อมเด็ก จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกล่อมเด็กและเพลงนอนนิ่ง เพลงร่ำว จำนวน

2 เพลง ได้แก่ เพลงงามแสงเดือนและเพลงคืนเดือนหงาย เพลงการละเล่น จำนวน 1 เพลง คือ เพลงกะเกย และเพลงเห่เรือ จำนวน 1 เพลง คือ เพลงสุพรรณหงส์

6. กิจกรรมการเคลื่อนไหว มีด้วยกัน 3 ประเภท โดยแบ่งเป็นรางวัลจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงงามแสงเดือนและเพลงคืนเดือนหงาย การละเล่นจำนวน 1 เพลง คือ เพลงกะเกย พายเรือ จำนวน 1 เพลง คือ เพลงสุพรรณหงส์ เพลงที่ไม่มีกิจกรรมการเคลื่อนไหว มีจำนวน 12 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงวันเกิด เพลงหงษ์ทอง เพลงด้อยตรีง เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงนกเขาขันจุกกรู เพลงกราวนอก เพลงกล่อมเด็ก และเพลงนอนนิ่ง

การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ แบ่งได้ 3 กลุ่ม โดยแบ่งเป็นอัตราจังหวะ 2/4 จำนวน 12 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงหงษ์ทอง เพลงด้อยตรีง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงนกเขาขันจุกกรู เพลงกราวนอก เพลงสุพรรณหงส์ เพลงงามแสงเดือน และเพลงคืนเดือนหงาย อัตราจังหวะ 4/4 จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี จังหวะอิสระ จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกล่อมเด็กและเพลงนอนนิ่ง

2. การจัดเรียงของเสียง พบว่า การจัดเรียงของเสียงมีความแตกต่างกัน จึงไม่สามารถจัดกลุ่มของการจัดเรียงเสียงได้ แต่สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อหาบันไดเสียงได้

3. บันไดเสียง มีด้วยกัน 6 บันไดเสียง โดยแบ่งเป็น บันไดเสียง C tetratonic จำนวน 1 เพลง คือ เพลงเทพทอง บันไดเสียง A minor tetratonic จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกล่อมเด็กและเพลงนอนนิ่ง บันไดเสียง C pentatonic จำนวน 7 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงด้อยตรีง เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงนกเขาขันจุกกรู เพลงกราวนอก และเพลงงามแสงเดือน บันไดเสียง C hexatonic จำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงหงษ์ทอง เพลงกะเกย และเพลงคืนเดือนหงาย บันไดเสียง A natural minor hexatonic จำนวน 1 เพลง คือ เพลงสุพรรณหงส์ บันไดเสียง C major จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี

4. ช่วงกว้างของเสียง แบ่งได้ 9 คู่เสียง โดยแบ่งเป็นคู่ 5 จำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงเทพทอง เพลงกล่อมเด็ก และเพลงนอนนิ่ง คู่ 6 จำนวน 1 เพลง คือ เพลงร้องเชื้อ คู่ 7 จำนวน 1 เพลง คือ เพลงด้อยตรีง คู่ 8 จำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงร้องแม่ศรี เพลงนกเขาขันจุกกรู และเพลงกราวนอก คู่ 9 จำนวน 1 เพลง คือ เพลงวันเกิด คู่ 10 จำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงหงษ์ทอง เพลงสุพรรณหงส์ และเพลงสรรเสริญพระบารมี คู่ 11 จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกะเกยและเพลงงามแสงเดือน คู่ 12 จำนวน 1 เพลง คือ เพลงคืนเดือนหงาย คู่ 13 จำนวน 1 เพลง คือ เพลงชาติ

5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต แบ่งได้ 6 คู่เสียง โดยแบ่งเป็นคู่ 3 จำนวน 1 เพลง คือ เพลงวันเกิด คู่ 5 จำนวน 9 เพลง ได้แก่ เพลงด้อยตรีง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงกราวนอก เพลงสุพรรณหงส์ เพลงกล่อมเด็ก และเพลงนอนนิ่ง คู่ 6 จำนวน 1 เพลง คือ เพลงคืนเดือนหงาย

คู่ 7 จำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงหงส์ทอง เพลงนกเขาขันจุกกรู และเพลงงามแสงเดือน คู่ 8 จำนวน 1 เพลง คือ เพลงสรรเสริญพระบารมี คู่ 9 จำนวน 1 เพลง คือ เพลงชาติ

6. ลักษณะทำนอง แต่ละบทเพลงมีลักษณะทำนองที่คล้ายกัน ได้แก่ การซ้ำของโน้ต การเรียงลำดับของโน้ต และการกระโดดของโน้ต แตกต่างกันที่ความกว้างของคู่เสียงในการกระโดดของโน้ต แบ่งได้ 4 ลักษณะ คือ ลักษณะทำนองที่มีโน้ตกระโดดไม่เกินคู่ 4 จำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงนกเขาขันจุกกรู เพลงกล่อมเด็ก และเพลงนอนนิ่งนิ่ง ลักษณะทำนองที่มีโน้ตกระโดดไม่เกินคู่ 5 จำนวน 9 เพลง ได้แก่ เพลงหงส์ทอง เพลงด้อยตริง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงสุพรรณหงส์ เพลงงามแสงเดือน และเพลงคืนเดือนหงาย ลักษณะทำนองที่มีโน้ตกระโดดไม่เกินคู่ 6 จำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงวันเกิด และเพลงกราวนอก ลักษณะทำนองที่มีโน้ตกระโดดไม่เกินคู่ 8 จำนวน 1 เพลง คือ เพลงชาติ

7. รูปแบบทำนอง แบ่งได้ 5 ลักษณะ โดยแบ่งเป็นสังคีตลักษณ์ตอนเดียว (One Part Form) จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกล่อมเด็กและเพลงนอนนิ่งนิ่ง สังคีตลักษณ์สโตรฟิก (Strophic Form) จำนวน 1 เพลง คือ เพลงเทพทอง สังคีตลักษณ์สองตอน (Binary Form) จำนวน 6 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงกราวนอก เพลงด้อยตริง เพลงนกเขาขันจุกกรู เพลงสุพรรณหงส์ และเพลงคืนเดือนหงาย สังคีตลักษณ์สามตอน (Ternary Form) จำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงกะเกย เพลงงามแสงเดือน และเพลงชาติ สังคีตลักษณ์อิสระ (Through-Compose) จำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงร้อง-แม่ศรี เพลงร้องเชื้อ และเพลงหงส์ทอง

2. ผลการคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เพลงมาใส่ลงในตารางเพื่อคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย 9 เกณฑ์ และจัดกลุ่มเพลงออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ เพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก (7-9 เกณฑ์) เพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง (4-6 เกณฑ์) และเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับพอใช้ (1-3 เกณฑ์) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การคัดเลือกเพลงจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

เกณฑ์การเลือกเพลง										
รายชื่อเพลง	ด้านองค์ประกอบของเพลงร้อง								คะแนน ความยาว ของเพลง ร้อง	คะแนน
	ทำนอง			จังหวะ	เนื้อร้อง					
	บันไดเสียง	ช่วงกว้างของเสียง	ช่วงกลุ่มตัวโน้ต		อัตราจังหวะ	ลักษณะเนื้อร้อง	เนื้อหาของเนื้อร้อง	ภาษา	รูปแบบทำนอง	
1. เพลงชาติ	c major	ซ-ม' คู่ 13	ด-ร' คู่ 9	4/4	การร้องเนื้อเต็ม	ประเทศไทยมีอิสระเสรี	ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจง่าย	aa'bc	16	3
	x	x	x	✓	✓	x	x	x	✓	
2. เพลงสรรเสริญพระบารมี	c major	ด-ร' คู่ 10	ด-ด' คู่ 8	4/4	การร้องเนื้อเต็ม	สรรเสริญพระมหากษัตริย์	ใช้คำราชาศัพท์	abcd	22	4
	x	x	✓	✓	✓	x	x	x	✓	
3. เพลงวันเกิด	c penta tonic	ด-ร' คู่ 9	ม-ซ คู่ 3	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	วันสำคัญ	ใช้คำศัพท์เข้าใจง่าย	ab	8	8
	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
4. เพลงหงษ์ทอง	c hexa tonic	ล-ด' คู่ 10	ล-ซ คู่ 7	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	นกหงษ์สีทอง	ใช้คำศัพท์เข้าใจง่าย	aabb ccdd	32	4
	x	x	✓	✓	✓	x	✓	x	x	
5. เพลงดอยตุง	c penta tonic	ล-ซ คู่ 7	ด-ซ คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	หน้าที่ของเด็ก	ใช้คำศัพท์เข้าใจง่าย	aa'bb'	8	9
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
6. เพลงกะเกย	c hexa tonic	ร-ซ' คู่ 11	ซ-ร' คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	การละเล่นสมัยก่อน	ใช้ศัพท์เฉพาะ	abc	18	4
	x	x	✓	✓	✓	x	x	x	✓	
7. เพลงร้องแม่ศรี	c penta tonic	ล-ซ คู่ 7	ล-ม คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม(เอื้อนเล็กน้อย)	วรรณคดีเรื่องสังข์ศิลป์ชัย	ใช้คำศัพท์ยาก, ชื่อดอกไม้ที่เด็กอาจจะไม่รู้จัก	abcd	16	5
	✓	✓	✓	✓	x	x	x	x	✓	
8. เพลงร้องเขือ	c penta tonic	ล-ซ คู่ 7	ล-ม คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม(เอื้อนเล็กน้อย)	วรรณคดีเรื่องสังข์ศิลป์ชัย	ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจยาก	abcd	16	5
	✓	✓	✓	✓	x	x	x	x	✓	
9. เพลงเทพทอง	c tetra tonic	ด-ซ คู่ 5	ด-ซ คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม(เอื้อนเล็กน้อย)	ความกตัญญู	ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจยาก	AA'A'A"	39	5
	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	x	

ตารางที่ 1 การคัดเลือกเพลงจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก (ต่อ)

เกณฑ์การเลือกเพลง										
รายชื่อเพลง	ด้านองค์ประกอบของเพลงร้อง								คะแนน	
	ทำนอง			จังหวะ	เนื้อร้อง					
	บันไดเสียง	ช่วงกว้างของเสียง	ช่วงกลุ่มตัวโน้ต		อัตราจังหวะ	ลักษณะเนื้อร้อง	เนื้อหาของเนื้อร้อง	ภาษา	รูปแบบทำนอง	จำนวนท่อน
10. เพลงนกเขาชันจุกกรู	c penta tonic	ซ,-ซ คู่ 8	ล,-ซ คู่ 7	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	นกเขา	ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจได้ง่าย	aab	12	9
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
11. เพลงกราวนอก	c penta tonic	ซ,-ซ คู่ 8	ด-ซ คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	โรงเรียน	ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจยาก	AB	24	8
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	
12. เพลงสุพรรณหงส์	A natural minor hexa tonic	ม,-ซ คู่ 10	ล,-ม คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม (เอื้อนเล็กน้อย)	เรือสุพรรณ-หงส์	ใช้ศัพท์ที่เข้าใจยาก	aBa	16	4
	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✓	✓	
13. เพลงกล่อมเด็ก	A minor tetra tonic	ล,-ม คู่ 5	ล,-ม คู่ 5	-	การร้องเอื้อน	นกเขาที่ขึ้นเขายันเย็น	คำแต่ละคำห่างกันเกินไป	A	-	3
	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✗*	✗	
14. เพลงนอนนิ่ง	A minor tetra tonic	ล,-ม คู่ 5	ล,-ม คู่ 5	-	การร้องเอื้อน	กล่อมเด็ก	คำแต่ละคำห่างกันเกินไป	A	-	3
	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✗*	✗	
15. เพลงงามแสงเดือน	c penta tonic	ซ,-ด' คู่ 11	ล,-ซ คู่ 7	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	กิจกรรมร่ววง ทำให้สนุกสนานและสามัคคี	ใช้คำศัพท์ยากบ้าง ง่ายบ้าง	aabc	16	6
	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	
16. เพลงคืนเดือนหงาย	c hexa tonic	ซ,-ร' คู่ 12	ด-ล คู่ 6	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	การผูกมิตร	ใช้ศัพท์ที่เข้าใจยาก	aa'b	12	6
	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	

* เป็นเพลงที่มีสังคีตลักษณะตอนเดียว แต่อยู่ในรูปแบบทำนอง Free Form ผู้วิจัยจึงจัดให้อยู่ในเพลงที่มีความเหมาะสมพอใช้

ผลการคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า เพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก มีจำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงด้อยตริง เพลงนกเขาขันจุกกรู และเพลงกราวนอก มีความสอดคล้องกับเกณฑ์อยู่ที่ 7-9 ข้อ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 2 เพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก

เกณฑ์การเลือกเพลง										
รายชื่อเพลง	ด้านองค์ประกอบของเพลงร้อง								ด้าน	คะแนน
	ทำนอง			จังหวะ	เนื้อร้อง				ความยาวของเพลงร้อง	
	บันไดเสียง	ช่วงกว้างของเสียง	ช่วงกลุ่มตัวโน้ต	อัตราจังหวะ	ลักษณะเนื้อร้อง	เนื้อหาของเนื้อร้อง	ภาษา	รูปแบบทำนอง	จำนวนท่อน	
1. เพลงวันเกิด	c penta tonic	ด-ร' คู่ 9	ม-ช คู่ 3	2/4	การร้อง เนื้อเต็ม	วันสำคัญ	ใช้คำศัพท์ เข้าใจง่าย	ab	8	8
	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
2. เพลงด้อยตริง	c penta tonic	ล, -ช คู่ 7	ด-ช คู่ 5	2/4	การร้อง เนื้อเต็ม	หน้าที่ ของเด็ก	ใช้คำศัพท์ เข้าใจง่าย	aa'bb'	8	
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
3. เพลงนกเขาขัน จุกกรู	c penta tonic	ช, -ช คู่ 8	ล, -ช คู่ 7	2/4	การร้อง เนื้อเต็ม	นกเขา	ใช้คำศัพท์ที่ เข้าใจได้ง่าย	aab	12	9
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
4. เพลงกราวนอก	c penta tonic	ช, -ช คู่ 8	ด-ช คู่ 5	2/4	การร้อง เนื้อเต็ม	โรงเรียน	ใช้คำศัพท์ที่ เข้าใจยาก	AB	24	
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	8

เพลงที่ 1 เพลงวันเกิด ผ่านเกณฑ์ 8 เกณฑ์ ได้แก่ บันไดเสียง C pentatonic ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 3 อัตราจังหวะ 2/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม เนื้อหาของเพลงเกี่ยวกับวันสำคัญคือวันเกิด การใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย รูปแบบทำนอง ab (Binary Form) และมีจำนวนห้องเพลง 8 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ ช่วงกว้างของเสียงคู่ 9

เพลงที่ 2 เพลงด้อยตริง ผ่านเกณฑ์ทั้ง 9 เกณฑ์ ได้แก่ บันไดเสียง C pentatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 7 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 อัตราจังหวะ 2/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม เนื้อหาของ

เพลงกล่าวถึงหน้าที่ของเด็ก ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย รูปแบบทำนอง aa'bb' (Binary Form) และมีจำนวนห้องเพลงเพียง 8 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก

เพลงที่ 3 เพลงนกเขาขันจุกกรู ผ่านเกณฑ์ทั้ง 9 เกณฑ์ ได้แก่ บันไดเสียง C pentatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 8 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 7 อัตราจังหวะ 2/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงนกเขา ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย รูปแบบทำนอง aab (Binary Form) และมีจำนวนห้องเพลง 12 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก

เพลงที่ 4 เพลงกราวนอก ผ่านเกณฑ์ 8 เกณฑ์ ได้แก่ บันไดเสียง C pentatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 8 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 อัตราจังหวะ 2/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงนกเขา รูปแบบทำนอง AB (Binary Form) และมีจำนวนห้องเพลง 24 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ มีการใช้ภาษาที่เข้าใจในยากบางคำและการใช้คำเชิงอุปมา

อภิปรายผล

การวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อครูสอนดนตรีปฐมวัย ในการนำเพลงไทยไปจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์เพลงไทยอันเป็นมรดกของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสอนดนตรีของโคคายในการนำเพลงพื้นบ้านมาใช้ในการสอนพื้นฐานทางดนตรี ด้วยเหตุผลที่ว่า เพลงพื้นบ้านเป็นภาษาแม่ทางดนตรีของเด็ก (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2537) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เรื่ององค์ประกอบทางดนตรีของเพลงไทยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก นำไปสู่คำตอบของวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เรื่องการคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ซึ่งจากการศึกษา งานวิจัยของ ยุพิน รัตนเกลิงศักดิ์ (2543) พบว่า คุณสมบัติของเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ควรเป็นเพลงที่อยู่ในบันไดเสียงเพนตาโทนิค (ที่ไม่มีเสียงฟาและเสียงที) ช่วงเสียงคู่ 6 คู่ 8 และคู่ 9 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ที่ 1-คู่ 8 อัตราจังหวะที่ 2/4 และ 4/4 ลักษณะเนื้อร้องเต็มหรือเนื้อร้องเต็มมีเสียงเอื้อนเล็กน้อย เนื้อร้องของเพลงควรมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสิ่งใกล้ตัวเด็ก ใช้ภาษาที่ง่าย สื่อสารชัดเจน ควรเป็นรูปแบบทำนองที่ซ้ำ เช่น 1 หรือ 2 รูปแบบทำนอง และไม่ควรสั้นหรือยาวจนเกินไป เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าจาก 16 เพลง มี 4 เพลง ที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงด้อยต๊ะ เพลงนกเขาขันจุกกรู และเพลงกราวนอก ผู้วิจัยมองว่าเป็นจำนวนที่น้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดนัญญา อุทัยสุข (2556) ที่ได้ทำการศึกษาเพลงสำหรับเด็กที่ได้รับความนิยม ผลการวิจัย พบว่า 1) เพลงไทยสำหรับเด็กยังมีจำนวนจำกัด 2) เพลงที่ได้รับความนิยม ได้แก่ เพลงช้าง เพลงลอยกระทง เพลงแมงมุมลาย และเพลง

งามแสงเดือน นอกจากนี้ทั้ง 4 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงด้อยตริ่ง เพลงนกเขาขันจุกกรู เพลงกราวนอก ยังมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก กล่าวคือ เพลงวันเกิดกล่าวถึงวันสำคัญ เพลงด้อยตริ่ง เพลงกราวนอก กล่าวถึงการอบรมสั่งสอน เพลงนกเขาขันจุกกรูกล่าวถึงสัตว์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตร กาวี (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเพลงไทยสากลสำหรับเด็กช่วงปี พ.ศ.2482-2500 พบว่า เพลงส่วนใหญ่เข้าใจง่าย ใช้ภาษาสวยงาม เนื้อหาของเพลงมีความหลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้สอนสามารถนำเพลงไทยจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กที่ผู้วิจัยวิเคราะห์และคัดเลือกจำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงด้อยตริ่ง เพลงนกเขาขันจุกกรู และเพลงกราวนอก ไปทำเป็นกิจกรรมดนตรีเพื่อเป็นการอนุรักษ์มรดกของไทยและเพื่อให้เด็กปฐมวัยรู้จักเพลงไทยมากขึ้น ซึ่งในแต่ละเพลงมีความยาวและความซับซ้อนที่แตกต่างกัน ผู้สอนจึงควรเลือกเพลงที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก
2. ผู้สอนสามารถเปลี่ยนชื่อเพลงให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลงได้ตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัญหาและความต้องการของครูดนตรีปฐมวัยในการจัดกิจกรรมดนตรีและหาแนวทางให้การศึกษาเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการนำเพลงไทยไปทำเป็นกิจกรรมดนตรี

เอกสารอ้างอิง

- กัญฐิตา โกมลพันธุ์. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะโดยใช้เพลงไทยสำหรับเด็ก เพื่อเสริมสร้างทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานสำหรับครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตร กาวี. (2561). เพลงไทยสากลสำหรับเด็กช่วงปี พ.ศ.2482-2500. วารสารกระแสวัฒนธรรม, 19(35): 16-25.
- ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2537). หลักการของโคตายสู่การปฏิบัติ: วิธีการด้านดนตรีศึกษาโดยการสอนแบบโคตาย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2563). แบบวิเคราะห์เพลงร้อง. เอกสารประกอบการสอนวิชาแนวคิดโคตาย 1 (2737632 Kodaly Concept I).
- ดนิญา อุทัยสุข. (2556). เพลงช้างและเพลงแมงมุมลาย: การสืบทอดความนิยมของบทเพลงสำหรับเด็ก. วารสารครุศาสตร์, 51(3): 160-172.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2543). การสอนดนตรีสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ธัญพร ทองเพ็ญ. (2555). **บทเพลงแห่งสติ: การวิเคราะห์เนื้อหาดนตรีและการนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพเราะ พุ่มมั่น. (2544). **การพัฒนาคุณภาพนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาสู่ผลงานทางวิชาการ**. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- มาลินี จุฑะรพ. (2539). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อักษราพัฒนา.
- ยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์. (2543). **การวิเคราะห์เพลงที่ใช้กิจกรรมการสอนร้องเพลง ในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2528). **กิจกรรมสำหรับเด็กก๊อวยวัยเรียน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ลูเชีย ทังสุพานิช และ เจริญใจ สุนทรวาทีน. (2526). **เพลงสยามสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ: คราฟท์แมทเพรส.
- อรรพรรณ บรรจงศิลป์. (2550). **การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา ทฤษฎีและปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สมาคมครูดนตรี (แห่งประเทศไทย).